

Vojna slovenských policajtov: do prípadu vstúpuje už aj Žilinka!

- CZ24 News | 10. listopadu 2023

SLOVENSKO: Vojna aj poriadky v polícii pokračujú. Najnovšie sa do nich zapojil šéf Generálnej prokuratúry (GP) Maroš Žilinka.

Polienko do ohňa vo štvrtok pridala aj opozičná strana SaS, ktorá podala na ministra vnútra Matúša Šutaja Eštoka trestné oznámenie. Domnieva sa, že náhlými čistkami v polícii zneužil svoje postavenie, keď odstavil vyšetrovateľov známych ako čurillovci so statusom chránených oznamovateľov. Viac svetla, naopak, priniesol Úrad na ochranu oznamovateľov. Šutaj Eštok evidentne nekonal správne ani pri jednom z odvolaných policajných viceprezidentov Brankovi Kiššovi. Súd totiž už potvrdil, že minister porušil zákon.

SaS podala trestné oznámenie na ministra vnútra pre rozhodnutie o čurillovcoch

Žilinka svojmu prvému námestníkovi nariadil, aby dôsledne preskúmal zákonnosť konania a rozhodnutí o námietkach zaujatosti konajúceho vyšetrovateľa policajnej inšpekcie, ktoré boli podané od obvinenia čurillovcov.

„Podmienkou zákonného a spravodlivého rozhodnutia v každej trestnej veci môže byť len konanie pred orgánom, o nestrannosti ktorého nie sú žiadne pochybnosti,“ zdôraznil šéf GP.

Z prípadu obvinených policajtov totiž pre zaujatosť vylúčili vyšetrovateľa policajnej inšpekcie Michala Kulicha. Obhajca obvinených Peter Kubina v tejto súvislosti navrhol, aby boli zrušené všetky Kulichove rozhodnutia v tejto veci vrátane vznesených obvinení.

Advokáta platia policajné odbory

V súvislosti s vojnou v polícii zastupuje čurillovcov advokát Peter Kubina. Prípad, ktorý sa ňaťahuje už mesiace, podľa jeho vyjadrenia pre Nový Čas nerobí pro bono (bezodplatne, pozn. red.). Podľa informácií denníka sú právne služby pre čurillovcov hradené z prostriedkov [Odborového zväzu polície](#). Kubina to nepotvrdil ani nevyvrátil, pretože ide o súčasť advokátskeho tajomstva.

S otázkami sa na policajné odbory a Kubinu obrátila aj Pravda. Advokát do uzávierky nereagoval. Predseda odborov Pavol Paračka uviedol, že zväz svojim členom poskytuje právnu ochranu a právne poradenstvo formou hradených právnych ochrán a právneho poradenstva, ktoré schvaľujú príslušné orgány. „OZP v SR nepovažuje za potrebné a vo vzťahu k tým, ktorým pomáha, a ani za vhodné túto pomoc mediálne prezentovať. Nebolo to tak v minulosti, nie je to tak ani teraz a nebude to tak ani v budúcnosti,“ uzavrel.

Kto je Branislav Zurian? Takto sa predstavil poslancom

Čistkami porušil zákon

Personálnymi rozkazmi v mene zákona nový minister znemožní chodiť do práce nielen šestici

elitných vyšetrovateľov, ktorí pracovali aj na exponovaných prípadoch. Urobiť tak chce pri všetkých obvinených príslušníkoch a bez výnimky. Nového šéfa inšpekcie Branislava Zuriana požiadal, aby mu zaslal kompletný zoznam. „V priebehu tohto týždňa budú mnou vystavené personálne rozkazy a viacero policajtov bude postavených mimo služby, pretože tak mi to zákon káže. Nemám inú povinnosť, ako postaviť týchto ďalších policajtov mimo služby,“ vyjadril sa v stredu po zasadnutí vlády.

Šutaj Eštok tvrdí, že postavenie policajtov mimo službu bolo zákonné

Postavenie policajtov so statusom chráneného oznamovateľa mimo službu bolo zákonné. Uviedol to minister vnútra Matúš Šutaj Eštok (Hlas) v reakcii na stanovisko Úradu na ochranu oznamovateľov (ÚOO). TASR o tom informoval tlačový odbor Ministerstva vnútra (MV) SR.

„Minister vnútra Matúš Šutaj Eštok bude vždy konať a postupovať iba v zmysle zákona a preto aj postavenie obvinených policajtov mimo službu bolo zákonné, dôvodné a splňalo všetky formálne náležitosti,“ uviedli z rezortu.

Podľa bratislavskej krajskej prokuratúry je však nepochybné, že uznesenie bezprostredne nadriadeného, ktorým vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby vylúčil z vykonávania úkonov trestného konania, vydal subjekt, ktorý z dôvodu zaujatosti nebol oprávnený konať, pretože v prebiehajúcom trestnom stíhaní má procesné postavenie svedka a ako svedok aj vypovedal.

Hoci šéf rezortu tvrdí, že za masívnymi čistkami, ktoré začal od vrchu, nie je pomsta, jeho kroky svedčia o opaku. Okrem odstavenia čurillovcov hneď na úvod svojej ministerskej kariéry odvolal prezidenta Policajného zboru Štefana Hamrana. Funkcie zrušil obom viceprezidentom Policajného zboru Brankovi Kiššovi a Damiánovi Imremu, ktorí sa pre kroky šéfa rezortu obrátili na súd. Rovnako ako čurillovci mal status chráneného oznamovateľa aj Kišš. V jeho veci už súd rozhodol, že minister odvolaním porušil zákon.

„Práve nám bolo doručené neodkladné opatrenie, ktorým Mestský súd Bratislava IV dnes v celom rozsahu vyhovel nášmu návrhu a vrátil na pôvodné pracovné miesto 1. viceprezidenta Policajného zboru Branka Kišša,“ informoval vo štvrtok podvečer na sociálnej sieti advokát Peter Kubina. Ide podľa neho o prvé rozhodnutie súdu, ktoré potvrdilo nezákonnosť konania Šutaja Eštoka.

Rezort vnútra reagoval, že po doručení predmetného uznesenia využije všetky zákonné opravné prostriedky proti tomuto uzneseniu. „Predmetné uznesenie považujeme za vydané predčasne a bez toho, aby bolo rezortu vnútra umožnené vyjadriť sa k návrhu na jeho vydanie,“ uviedol.

Bývalý policajný prezident Štefan Hamran, ktorý tiež skončil s nástupom nového vedenia, sa obáva, že vojna v polícii sa ešte len začne a nadobudne rozmery, ktoré si nikto nepraje. „Keď stíhate podozrivých vyšetrovateľov na základe vykonštruovaných vecí, tak nemôžete očakávať, že tí ľudia sa nebudú brániť. Budú sa brániť všetkými dostupnými prostriedkami. Bude to rezonovať nielen u nás, ale predpokladám, že aj v medzinárodnom priestore,“ povedal v televízii s tým, že je potrebné rešpektovať súdne rozhodnutia.

Ako sa bude vyvíjať vojna v polícii podľa Štefana Hamrana?

Na ministra podali trestné oznámenie

Matúš Šutaj Eštok je v úrade len dva týždne a parlamentná opozícia už voči nemu zakročila. Poslanci strany Sloboda a Solidarita (SaS) vo štvrtok pred Generálnou prokuratúrou oznámili, že na neho

podávajú trestné oznámenie. Majú podozrenie, že keď postavil čurillovcov mimo služby, zneužil ako verejný činiteľ svoje právomoci.

„Sme presvedčení, že došlo k spáchaniu tohto trestného činu tým, že elitní vyšetrovatelia boli postavení mimo služby, a to bez toho, aby boli rešpektované podmienky zákona o štátnej službe, ktorý sa týka príslušníkov Policajného zboru, a rovnako zákona o ochrane oznamovateľov,“ uviedla exministerka spravodlivosti Mária Kolíková. Kritizovala ho aj za to, že ako právnik nevie, ktorým z dvoch zákonov – či zákonom o štátnej službe, alebo zákonom o ochrane oznamovateľov – sa má riadiť. Pozabudol pritom aj na rozhodnutie súdu, ktorý obvinenie čurillovcov označil za neodôvodnené.

Saskári v tejto súvislosti upozornili, že čurillovci sa dostali postavením mimo služby do ohrozenia svojej existencie. „Sú na úrovni minimálnej mzdy a vlastne nemôžu vykonávať ani iné povolanie. Postih voči nim považujeme za šikanózný a zastrašujúci voči komukoľvek, kto by chcel dnes vyšetrovať korupciu voči predstaviteľom tejto koalície, osobitne voči nominantom Smeru,“ podotkla Kolíková. Nerozumie tiež, prečo robí strana Hlas „špinavú prácu“ za Smer.

Šutaj Eštok vníma krok SaS ako zúfalý krok zúfalých politikov v snahe získať mediálnu pozornosť. Ich krok však rešpektuje. „Odkazujem každému, že ja sa zastrašiť nedám a budem konať a postupovať vždy v zmysle zákona,“ reagoval vo štvrtok.

Nemal obísť úrad

Čurillovci ako vyšetrovatelia káuz, v rámci ktorých udreli aj proti smerákovi, možné povolebné čistky novej vlády očakávali a vyžiadali si ochranu Úradu na ochranu oznamovateľov. Poistka vo forme statusu chránenej osoby ich však nepodržala. Status chráneného oznamovateľa im mal zabezpečiť, aby ich nové vedenie len tak nemohlo vyhodiť a oni tak mohli naďalej pracovať na odhaľovaní káuz.

Šéf rezortu ich odstavil už v rámci prvého kola čistiek bez toho, aby o tom vedel sám úrad. Zo zákona totiž vyplýva, že ak ich chcel postaviť mimo služby, najskôr mal na to upozorniť príslušnú inštitúciu. Keďže minister nepožiadala úrad o súhlas s pracovným úkonom smerom k čurillovcovi, ich postavenie mimo služby by malo byť neplatné. Ministerstvu vnútra hrozí za to navyše aj pokuta, ktorá sa môže pohybovať v státisícoch.

Foto: Ľuboš Pilc, Pravda

Predsedníčka Úradu pre ochranu oznamovateľov Zuzana Dluhošová.

Ako mal minister v prípade chránených oznamovateľov postupovať, ozrejmla vo štvrtok na tlačovke predsedníčka Úradu na ochranu oznamovateľov Zuzana Dluhošová. Na úvod deklarovala, že v prípade tzv. vojny v polícii úrad nestojí na žiadnej strane. Jeho úlohou je dodržiavať zákon a garantovať ochranu oznamovateľom, pripomenula. Prišla so záverom, že zamestnávateľ, teda ministerstvo vnútra, mal v prípade čurillovcov kontaktovať úrad.

„Malo sa na nás obrátiť, aby sa vylúčilo, že takýto krok nie je dôsledkom odvety,“ uviedla Dluhošová. Je podľa nej škoda, že úrad prakticky obišlo. „Takto sa ukazuje občanom, že, žiaľ, zákony nemusia rešpektovať a na inštitúcie sa nemožno spoliehať,“ podotkla. Obavy o neodvolateľnosť v prípade chránených oznamovateľov nie sú podľa nej namieste. Status oznamovateľa totiž neznamená, že je neodvolateľný. Úrad v mnohých prípadoch už súhlas na odvolanie z funkcie v minulosti udelil.

Čo sa píše v uznesení súdu?

Šutaj Eštok zrušil Kiššovi pracovné miesto 26. októbra, teda deň potom, čo prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala vládu. Organizačné opatrenie bolo účinné od 1. novembra, pričom 27. októbra bol vydaný personálny rozkaz ministra vnútra a s účinnosťou od 31. októbra bol Kišš odvolaný z funkcie 1. viceprezidenta a od 1. novembra bol preložený na výkon služby na Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície v Banskej Bystrici. O miesto prišiel aj druhý viceprezident Damián Imre.

Kišš by mal byť znova viceprezidentom, šéf vnútra má dve možnosti

Súd považuje oba rozkazy za neplatné, keďže minister predtým nepožiadala o súhlas Úrad na ochranu oznamovateľov. Kišš bol totiž od polovice októbra chráneným oznamovateľom a za krokom ministra vnútra vidí odvetu voči jeho osobe, ktorá ho mala v konečnom dôsledku „motivovať“ podať výpoveď.

„Kedže v prípade sporných pracovnoprávných úkonov nešlo o úkon, ktorým by žalobcovi priznával nárok, a nešlo ani o pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávného vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia zamestnávateľa, nakoľko v danom prípade rozhodnutie o prijatí sporných pracovnoprávných úkonov nepochybne záviselo od posúdenia žalovaného a nebolo dôsledkom právnej skutočnosti nezávislej od posúdenia žalovaného, vyžadoval sa na predmetné pracovnoprávne úkony zo strany žalovaného (s ktorými žalobca nesúhlasil) súhlas Úradu na ochranu oznamovateľov,“ konštatuje sudca Michal Kubiš v uznesení.

Kedže tento súhlas udelený nebol, úkony sú neplatné. Z uznesenia vyplýva, že Kišš by sa mal vrátiť do funkcie 1. viceprezidenta. Šutaj Eštok môže buď podať žalobu, aby sa rozhodnutie vrátilo do pôvodného stavu, alebo požiadať úrad o vydanie súhlasu a znova vydať nové rozkazy a opatrenia, aby Kišša z pozície dostal. Sudca ho o možnostiach poučil s tým, že v prípade žaloby by sa mohlo konanie natiahnuť.

S reakciou ministerstvo dlho nečakalo. „Minister vnútra Matúš Šutaj Eštok bude vždy konať a postupovať iba v zmysle zákona, a preto aj postavenie obvinených policajtov mimo služby bolo zákonné, dôvodné a spĺňalo všetky formálne náležitosti,“ uviedol Tlačový odbor Kancelárie ministra vnútra SR.

„Rešpektujem, že SaS rovnako ako skupina čurillovcov sa rozhodli na mňa podať trestné oznámenie. Odkazujem každému, že ja sa zastrašiť nenechám a budem vždy konať v zmysle zákona a postupovať iba v zmysle zákona,“ skonštatoval minister. Trvá na tom, že postavením obvinených vyšetrovateľov mimo služby si splnil zákonnú povinnosť.

ZDROJ: SITA